

Informacija o Evaluaciji Strategije reforme javne uprave 2022-2026

Reforma javne uprave, pored vladavine prava i ekonomskih reformi, predstavlja jedan od tri ključna stuba u procesu proširenja Evropske unije, i postavljena je visoko u prioritetima Vlade Crne Gore sa vizijom da se kreira profesionalna javna uprava koja kvalitetno pruža usluge krajnjim korisnicima i ima adekvatne kapacitete za pristupanje Evropskoj uniji.

Strategija reforme javne uprave 2022 – 2026 (Strategija RJU), s prvim trogodišnjim Akcionim planom za period 2022-2024, **usvojena je u decembru 2021**, a pripremljena je na potpuno inkluzivan način, u širokom okviru konsultacija svih relevantnih institucija. Struktura ove strategije slijedila je logiku reformskih oblasti postavljenim u dokumentu Principi javne uprave, i razmatran je širi strateški okvir politika EU i agende UN koji su uzeti u obzir prilikom definisanja ciljeva i aktivnosti, vodeći računa o usklađenosti sa nacionalnim krovim dokumentima.

Ključni cilj Strategije RJU je stvaranje efikasne i servisno orjentisane javne uprave koju karakteriše rast povjerenja građana u njen rad. Strategija obuhvata **pet strateških ciljeva**, i to: organizacija i rad javne uprave u funkciji potreba građana; građani i privreda koriste kvalitetne usluge javne uprave; profesionalna javna administracija; transparentna i otvorena javna uprava; planiranje politika sa građanima i za građane. U okviru ovih strateških ciljeva, definisani su operativni ciljevi, indikatori za praćenje napretka, kao i set aktivnosti koje su direktno usmjerene za postizanje definisanih ciljeva.

U skladu sa [Metodologijom za izradu i praćenje strateških dokumenata](#), Ministarstvo javne uprave je pripremio izvještaje o implementaciji Akcionog plana 2022-2024. Strategije reforme javne uprave 2022-2026. [za 2022. godinu](#), [2023. godinu](#), kao i za [2024. godinu](#). Ovi izvještaji prate napredak u sprovođenju Strategije reforme javne uprave i pružaju uvid u trend kretanja indikatora učinka, kao i nivo realizacije strateških aktivnosti.

Uredbom o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, kao i Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata uspostavljen je pravni osnov za evaluacije strategija i programa u crnogorskom sistemu planiranja. U kontekstu implementacije Akcionog plana 2025-2026. SRJU, a saglasno zakonodavnom okviru **Ministarstvo javne uprave je započelo aktivnosti na izradi Eksterne evaluacije Strategije reforme javne uprave.**

Evaluacija će biti sistematična i objektivna procjena tekućeg strateškog dokumenta, kroz analizu njegovog sadržaja, implementacije i rezultata, kojom se utvrđuje relevantnost i ispunjenje ciljeva, efikasnost razvoja, djelotvornost, uticaj i održivost strateškog dokumenta. Imajući u vidu definisane rokove za imlementaciju Strategije, biće izrađena **finalna (ex post) evaluacija**, obzirom da se sprovodi pred kraj strateškog dokumenta.

U cilju obezbjeđivanja objektivnog pristupa, uz uvažavanje principa ekonomičnosti i racionalnog planiranja, vodeći računa o stepenu ljudskih, organizacionih, finansijskih i materijalnih resursa koji su na raspolaganju za strateško planiranje i evaluacije, biće sprovedena **mješovita evaluacija**.

Ministarstvo javne uprave, kao nadležna institucija i kreator Strategije reforme javne uprave u Crnoj Gori za period 2022–2026. godine, u skladu sa svojom ulogom biće **rukovodilac evaluacionog procesa** ovog strateškog dokumenta. Ministarstvo preuzima odgovornost za cjelokupno upravljanje i koordinaciju procesa evaluacije. Kao kreator i koordinator sprovođenja, praćenja i izvještavanja o realizaciji Strategije, Ministarstvo obezbjeđuje da evaluacija bude sprovedena na transparentan, stručan i objektivna način, u skladu sa metodološkim smjernicama i rokovima definisanim u planu evaluacije.

U toj ulozi, Ministarstvo je zaduženo za da rukovodi radom **Evaluacione referentne grupe** i osigurava efikasnu komunikaciju između svih aktera uključenih u proces. Evaluaciona referentna grupa, kao radno tijelo koje nadgleda sprovođenje evaluacije, čini skup predstavnika relevantnih institucija i zainteresovanih strana, a njena osnovna uloga je da obezbijedi kvalitet i vjerodostojnost evaluacionog procesa kroz razmatranje ključnih dokumenata i izvještaja.

Samu evaluaciju će sprovoditi **nezavisni evaluator** koji u saradnji sa rukovodiocem evaluacije i referentnom grupom, finalizuje metodologiju, sprovodi analizu i izrađuje završni evaluacioni izvještaj.

U skladu sa Priručnikom za evaluaciju strateških dokumenata definisani su **kriterijumi evaluacije i metode**:

Relevantnost	● Mapiranje zainteresovanih strana; ● Sistematski pregled dokumentacije uz primjenu strukturnih alata; ● Mapiranje dostupnih kontekstualnih analiza, uključujući i one koje se odnose na ciljne oblasti u okviru Strategije RJU; ● Kreiranje vremenskog rasporeda, uključujući tačke ključnih odluka; ● Tehnička analiza i ispitivanje strategije; i ● Polustrukturirani intervjui sa zaposlenima MJU i drugim zainteresovanim stranama koje su angažovane na implementaciji Strategije; i ● Onlajn anketa;
Djelotvornost	● Strukturirana analiza dokumentacije o pet posebnih ciljeva u sklopu kojih se implementiraju intervencije; ● Analiza podataka o rezultatima iz sistema monitoringa i izvještavanja o Strategiji RJU; ● Mapiranje urađenih analiza rizika/primijenjenih mjera ublažavanja; ● Polustrukturirani intervjui sa zaposlenima MJU i drugim zainteresovanim stranama koje su angažovane na implementaciji

	Strategije; ● Onlajn anketa; i ● Analiza djelimičnog doprinosa da bi se utvrdio napredak u odnosu na namjeravane rezultate i kreirane puteve;
Efikasnost i spremnost za svrhu	● Sistemska analiza struktura upravljanja i koordinacije; ● Sistemska analiza strategija; ● Finansijska analiza potrošnje po strategiji/intervenciji; ● Analiza podataka o rezultatima iz sistema monitoringa i izvještavanja o Strategiji RJU; ● Polustrukturirani intervjui sa osobljem MJU i drugim zainteresovanim stranama koje su angažovane na implementaciji Strategije;
Održivost	● Sistematski pregled dokumentacije uz primjenu strukturnih alata; ● Polustrukturirani intervjui sa osobljem MJU i drugim zainteresovanim stranama koje su angažovane na implementaciji Strategije; i ● Onlajn anketa;
Uticaj	● Sistematski pregled dokumentacije uz primjenu strukturnih alata; Analiza podataka o rezultatima iz sistema monitoringa i izvještavanja o Strategiji RJU; ● Analiza podataka o nacionalnim indikatorima; ● Polustrukturirani intervjui sa zaposlenima MJU i drugim zainteresovanim stranama koje su angažovane na implementaciji Strategije; i ● Onlajn anketa;
Koherentnost	● Sistematski pregled dokumentacije uz primjenu strukturnih alata; ● Analiza podataka o rezultatima iz sistema monitoringa i izvještavanja o Strategiji RJU; ● Analiza podataka o nacionalnim indikatorima; ● Polustrukturirani intervjui sa zaposlenima MJU i drugim zainteresovanim stranama koje su angažovane na implementaciji Strategije; i ● Onlajn anketa;

U kontekstu navedenih kriterijuma **identifikovana su sljedeća okvirna pitanja evaluacije**, koja će dalje biti prilagođena u početnoj fazi sprovođenja evaluacije:

➤ **Relevantnost**

- U kojoj mjeri su predviđeni ciljevi Strategije reforme javne uprave 2022-2026. i aktivnosti u njenim AP RJU 2022-2024. i AP RJU 2025-2026. i dalje relevantni za prioritetne potrebe,

uključujući i međuresorske potrebe i u kojoj mjeri su oni odgovarali kapacitetima implementacije u Crnoj Gori?

➤ **Djelotvornost**

- U kojoj mjeri su ostvareni svih pet ciljeva Strategije RJU? Da li je i koliko dobro svaka intervencija/mjera doprinijela ostvarivanju rezultata?
- Do kojih je neočekivanih pozitivnih i negativnih (ako ih ima) promjena došlo, uključujući one koje se odnose na međuresorska pitanja, za svih pet ciljeva definisanih u Strategiji RJU 2022-2026?
- U oblastima gdje je djelotvornost bila visoka, koje mjere zainteresovanih strana su najviše doprinijele visokoj djelotvornosti (pokretačke snage/faktori uspješnosti)? U oblastima gdje je djelotvornost bila niska, koje mjere zainteresovanih strana objašnjavaju nedostatak progressa (ograničavajuće sile)?
- U kojoj mjeri su postignuti pristupačnost i kvalitet pružanja usluga? Kako se Crna Gora kotira u smislu digitalizacije pružanja usluga u poređenju sa najboljom praksom digitalizacije sistema pružanja usluga u prethodno odabranim zemljama EU?

➤ **Efikasnost i koherentnost**

- Jesu li kapaciteti za koordinaciju i monitoring implementacije Strategije RJU i njenih AP bili adekvatni? U kojoj mjeri su institucije zainteresovanih strana kreirale i ugradile u svoje planove i sisteme neophodne povratne informacije i mehanizme monitoringa koji će obezbijediti samoobnavljanje (prilagođavanje) kako bi se ostvarili ciljevi?
- Jesu li ciljevi dva AP za Strategiju RJU ostvareni na vrijeme, koji su glavni faktori i uzroci koji su uticali na eventualna kašnjenja, i kako su riješeni?
- Jesu li finansijski resursi efikasno upotrijebljeni za podršku implementaciji strategije RJU? Da li su oni doveli do poboljšanja indikatora strategije RJU?

➤ **Uticaj**

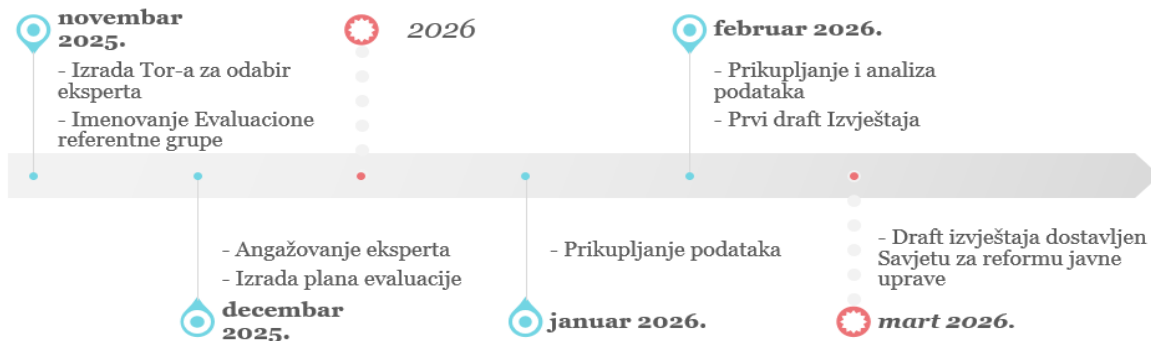
- U kojoj mjeri je opšti cilj Strategije RJU ostvaren? Koje stvarne promjene na bolje je Strategija postigla za korisnike (administraciju, privredu i građane)?

• **Održivost**

- U kojoj mjeri su buduće intervencije RJU održive u smislu finansiranja i u kojoj mjeri su održivi kapaciteti zainteresovanih strana za AP RJU?
- Šta bi bile najvjerovatnije posljedice obustavljanja ili povlačenja postojećeg djelovanja Strategije RJU?

Saglasno planiranoj dinamici evaluacije, u nastavku je prikazan **plan aktivnosti sa utvrđenim rokovima sprovođenja evaluacionog procesa:**

Plan izrade evaluacije SRJU 2022-2026

Predlog zaključka:

1. Savjet za reformu javne uprave je razmotrio Informaciju o Evaluaciji Strategije reforme javne uprave 2022-2026.
2. Zadužuju se članovi Savjeta za reformu javne da, u odnosu na predložene kriterijume i evaluaciona pitanja, u roku od 7 dana dostave predloge i sugestije.
3. Zadužuje se Ministarstvo javne uprave da realizuje planirane aktivnosti u cilju izrade Eksterne evaluacije Strategije reforme javne uprave 2022-2026.